

Notat

Hvidbog af 2. offentlighedsfase for Miljøkonsekvensrapport og offentlig høring for Kommuneplantillæg for Valby Skybrudstunnel

21. september 2022

Sagsnummer
2020-0862248

Dokumentnummer
2020-0862248-55

Bygge-, Parkerings- og
Miljømyndighed
Vand og VVM
Njalsgade 13
Postboks 380
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

Indholdsfortegnelse

Kapitel 1. Indledning	3
Kapitel 2. Oversigt over høringsvar	4
Kapitel 3. Resumé og besvarelse af høringsvar	5
Arealanvendelse, plan og alternativer	5
Trafikale forhold	6
Støj	10
Vibrationer	14
Lugt- støv, lys og luftemissioner	17
Friluftsliv og rekreative interesser	18
Befolkning og menneskers sundhed	19
Overfladevand og vandkvalitet	19
Kulturarv.....	20
Landskabelig påvirkning	20
Jordforurening	21
Flora og fauna, Natura 2000	23
Nationale naturbeskyttelsesinteresser	24
Andet.....	25
Kapitel 4. Sammenfattende vurdering	27

Kapitel 1. Indledning

Københavns Kommune har den 8. juni 2022 fremlagt forslag til kommuneplantillæg, miljøkonsekvensrapport for Valby Skybrudstunnel og udkast til VVM-tilladelse og udkast til udledningstilladelse i offentlig høring på Københavns Kommunes høringsportal "Bliv hørt".

Bygherre har i høringsperioden afholdt informationsmøde for offentligheden om projektet og miljøkonsekvensrapporten. På mødet var der deltagelse fra Københavns Kommune.

I perioden 8. juni 2022 til 3. september 2022 har offentligheden haft mulighed for at komme med bemærkninger til forslag til kommuneplantillæg og miljøkonsekvensrapport.

Denne hvidbog forholder sig til de bemærkninger, der er indkommet skriftligt i høringsperioden. Hvidbogen indeholder en oversigt over de modtagne hørings svar samt Teknik- og Miljøforvaltningens og Økonomiforvaltningens vurdering af de indkomne bemærkninger ud fra en tematisk gennemgang.

Formålet med hvidbogen er at få en afklaring af, om der skal ske ændringer af forslag til kommuneplantillæg og vilkår i VVM-tilladelsen tilknyttet miljøkonsekvensrapporten af projektet inden sagen indstilles til politisk behandling.

Forvaltningerne har bedt bygherre komme med bemærkninger til de indkomne hørings svar i de tilfælde, hvor disse har projektteknisk karakter. Disse fremgår nedenfor.

Kapitel 3. Resumé og besvarelse af høringsvar

Arealanvendelse, plan og alternativer

Høringsvar

Der er 4 høringsvar, der har bemærkninger til Arealanvendelse, plan og alternativer.

Valby Lokaludvalg støtter realiseringen af Valby Skybrudstunnel og ser den gerne realiseret hurtigst muligt, ikke mindst fordi den yder et væsentligt bidrag til at sikre vandkvaliteten ved badestranden i Valbyparken.

Kgs. Enghave Lokaludvalg og høringsvar 7 bemærker, at de helst ser, at den oprindelige linjeføring gennem Valby Parken blev bibeholdt.

Energinet har tekniske bemærkninger, som de ønsker skal indgå i retningslinjerne for kommuneplantillægget i form af visning af Eltransmission elanlæg i et oversigtskort (vedlagt oversigtskort. Se oplysninger om WMS/WFS-tjeneste sidst i høringsvaret). Desuden ønsker de en kort beskrivelse af deres eltransmissionsanlægs tilstedeværelse i kommunen, og at der er begrænsninger i arealanvendelsen omkring dem.

Bygherres kommentarer

Redegørelse for fravalg og valg af løsning fremgår af miljøkonsekvensrapporten.

Forvaltningernes vurdering

Miljøkonsekvensrapporten redegør i afsnit 6.4 for fravalgte alternativer. Af miljøkonsekvensrapporten fremgår det, at der på baggrund af undersøgelser i perioden 2018 - 2019 blev truffet en beslutning af HOFOR og Frederiksberg Forsyning i december 2019 om, at der skulle arbejdes videre med løsningerne til Enghave Kanal, da den på mange parametre var et bedre udløbspunkt for Valby Skybrudstunnel end de to alternativer. Den endelige beslutning om skybrudstunnelens tracé, skaktplaceringer og udløbspunkt er begrundet i forhold, der vedrører miljø og natur (herunder særlig Natura 2000 og vandkvalitet), areal- og planmæssige bindinger (fredninger, naturbeskyttelse, inddragelse af havelodder i haveforening) og trafikale forhold samt muligheden for fuld integrering af supplerende bassinvolumen.

På baggrund af Miljøkonsekvensrapportens afsnit om fravalgte alternativer vurderer forvaltningerne, at der i passende grad er undersøgt for projektets afledte miljøpåvirkninger og fravalgte alternativer med henblik på at tilvejebringe grundlaget for en politisk stillingtagen. Det er

derfor op til politikerne, om projektet skal meddeles en tilladelse til etablering og drift eller afslås.

Forvaltningerne henviser til Kommuneplan 2019's retningslinje "Energi og Miljø", i redegørelsen vedr. "Arealreservationer til energianlæg" under tema "Energiforsyning og fjernkøling", link: <https://kp19.kk.dk/retningslinjer/energi-og-miljoe/energiforsyning-og-fjernkoeling>.

Her står:

"Der reserveres mulighed for nye energiforsyningsanlæg, for geotermi og for anlæg til fjernkøling i Nordhavn mellem Kalkbrænderiløbskaj og Sundkrogsgade nord for Stubbeløbsgade som vist på kortet. Der reserveres mulighed for energianlæg herunder kabellagte 400 kV højspændingsforbindelser som vist på kortet.

De øvrige udpegede arealer, anlæg og ledninger til energiforsyning som vist på kortet skal kunne opretholdes, vedligeholdes og udvikles. Områder udpeget til tekniske anlæg i kommuneplanens rammer for lokalplanlægning kan generelt anvendes til energianlæg i overensstemmelse med rammernes miljøklasse.

Der skal endvidere gives mulighed for integration af mindre, decentrale energiproduktions- og distributionsanlæg på andre lokaliteter i byen, hvor disse anlæg er miljømæssigt forenelige med lokaliteternes hovedanvendelse."

Forvaltningerne vurderer, at retningslinjen tilgodeser regulering af og hensyn til placering af Energinets jordkabler, og at der derfor ikke skal indarbejdes ny tekst eller kort om regulering af disse i kommuneplantillægget.

Høringssvarene medfører ikke ændringer til kommuneplantillæg eller VVM-tilladelse eller udledningstilladelse.

Trafikale forhold

Høringssvar

Der er 6 høringssvar, der har bemærkninger til de Trafikale forhold i tilknytning til anlæg og drift af projektet.

Valby Lokaludvalg bemærker, at de lægger stor vægt på, at der fortsat arbejdes med realiseringen af gang- og cykelforbindelsen til Ramsingsvej/Høffdingsvej, der binder Grønttorvet sammen med det centrale Valby og forhindrer, at området ender som en isoleret boligø. Valby Lokaludvalg mener, at det er afgørende at holde fast i at byggeriet af skybrudstunnelen udformes, så det ikke lægger hindringer i vejen for realiseringen af stiforbindelsen.

Valby Lokaludvalg finder det vigtigt for trafiksikkerheden, ikke mindst for cyklister og gående, at der fastlægges tvangsruiter for tung trafik samt spærretid ved skolerne ved F.L. Smidth. Det gælder ved etableringen af skakterne, at der vil være meget kørsel med lastbiler og maskiner, og under boringen vil der især være meget tung trafik fra startskakten, hvor det borede materiale skal køres væk. Det er derfor vigtigt at fastholde, at startskakten ligger ved Blushøjvej og ikke ved Høffdingsvej.

Valby Lokaludvalg bemærker, at ved Høffdingsvej/Ramsingsvej skal al tung trafik ledes af Ramsingsvej, og ikke ad Høffdingsvej, hvor der er flere skoler. Der skal være særlig opmærksomhed på, at der også ligger en skole på Vigerslev Allé ved udkørslen fra Ramsingsvej. Det betyder, at der i hele området færdes mange skolebørn, og det er lokaludvalgets holdning, at der derfor skal etableres spærretid for tung trafik på de tidspunkter, hvor der er flest skolebørn på vejene.

Valby Lokaludvalg bemærker, at ved Blushøjvej bør tvangsruiten gå ind fra og ud til Ellebjergvej, da udkørslen ved Gl. Køge Landevej ikke er hensigtsmæssig. Krydset ved Gl. Køge Landevej er ikke bygget til større trafikmængder og ligger lige op til bagindgangen til Kirsebærhavens skole.

Valby Lokaludvalg bemærker, at ved F.L. Smidth-arbejdspladsen skal cykelstien forlægges. Det er vigtigt, at der skabes en sikker udkørsel og overkørsel for cyklister både i forhold til den tunge trafik og i forhold til udsyn. En stor del af skolevejstrafikken til skolerne på Høffdingsvej sker ad denne sti, og udkørslen er i forvejen farlig, vurderer lokaludvalget.

Det er desuden vigtigt at sikre, at der ikke sker trafik til byggepladsen ad Ib Schönbergs Allé, vurderer lokaludvalget.

Valby Lokaludvalg og flere høringssvar bemærker desuden, at det vigtigt, at der ved alle arbejdspladser, hvor der i dag er cykel- og gangforbindelse, opretholdes en sikker forbindelse. Det gælder ud over stien fra Høffdingsvej/Ramsingsvej til Ny Ellebjerg også stien langs Øresundsbanen ved Valbyparken.

Kgs. Enghave Lokaludvalg bemærker, at adgangen til Tippen vanskeliggøres i anlægsperioden. Det er vigtigt, der bliver en sikker passage og indgang til Tippen med klart udsyn, som også kan bruges af dårligt gående, cyklister, heste, mm. På stykket fra indgangen til Tippen og langs Fragtvej op til Bådehavnsgade, mangler der en gang- og cykelsti. Allerede med den eksisterende trafik i dag, er det kaotisk og nogle gange

utrygt og usikkert for cyklister og gående. Derfor bør gang- og cykelstien forlænges fra Tippen og langs banen ved Fragtvej og op til krydset ved Bådehavnsvej, vurderer lokaludvalget.

Haveforeningen Kalvebod bemærker, at trafikken til og fra byggepladsen kommer til at foregå via Tudsemindevej, der er den eneste adgangsvvej til HF Kalvebod. Vejen er forholdsvis smal og uden cykelsti. Beboerne i HF Kalvebod anvender dagligt og året rundt Tudsemindevej til fods og på cykel i forbindelse med transport til og fra institutioner, skoler og arbejdspladser. Tudsemindevej anvendes også af de mange brugere til Valbyparken og Kalvebod Strand. Stranden, de stadig mange flere besøgende i Valbyparken og de flere arrangementer i parken har betydet et kraftigt øget trafikpres på Tudsemindevej, herunder både øget biltrafik, flere cyklister og gående. Det kunne være hensigtsmæssigt – særligt i anlægsperioden – at lave begrænsninger for biltrafikken til stranden osv, bemærker haveforeningen.

Haveforeningen Kalvebod bemærker, at byggepladsens indretning nødvendiggør, at parkeringsarealet mellem HF Kalvebod og HF Musikbyen nedlægges, jf. Miljøkonsekvensrapportens pkt. 8.3.3. Parkeringsarealet anvendes ikke kun af HF Musikbyen, men anvendes også af beboere og besøgende til HF Kalvebod samt af besøgende til Valbyparken. Når alle parkeringspladserne er optaget, parkerer området beboere og besøgende langs Tudsemindevej. Nedlægges parkeringsarealet vil det medføre, at områdets beboere og besøgende vil anvende Tudsemindevej til parkering i et større omfang end hidtil. Det medfører desuden en u hensigtsmæssig kørsel af "cirkulerende" bilister, der leder efter en parkeringsplads. Det bemærkes, at det endnu ikke er afklaret, om der kan anlægges en midlertidig parkeringsplads, jf. herved miljøkonsekvensrapportens pkt. 8.3.3.

Høringssvar 3 bemærker, at det er et problem med parkeringsforhold. Hvis projektet i anlægsfasen fjerner parkeringspladser på vejen samt den i musikbyen, så bør muligheden for etablering af anden parkering i nærområdet undersøges.

Bygherres kommentarer

Endelig godkendelse af trafikafviklingen omkring alle skakte og byggepladser foretages af Københavns Kommunes trafikmyndighed, herunder sikkerheden for de bløde trafikanter.

Det er i projektet fastlagt, at skakten ved Blushøjvej er startskakt for tunnelboremaskinen både i retning mod FLSmith og Musikbyen. Skakten ved FLSmith vil derfor udelukkende være modtageskakt for boremaskinen.

Adgang til og fra byggepladsen ved FLSmith vil ske via Ramsingsvej, og der vil derfor ikke være adgang til byggepladsen fra Ib Schönbergs Allé. Høffdingsvej er netop fravalgt som adgangsvej pga. de skoler/uddannelsesinstitutioner, der ligger der.

Det vil være forsinkende for projektet med daglig spærretid, men der vil være dialog med lederne på uddannelsesinstitutionerne om indstilling af stærkt støjende arbejde i forbindelse med f.eks. eksamensperioder.

I miljøkonsekvensrapporten er beskrevet, at byggepladsen ved Blushøjvej skal betjenes fra enten nord ad Ellebjergvej eller fra syd ad Gl. Køge Landevej og Blushøjvej, og i en delperiode af projektet ville udkørsel fra byggepladsen til Ellebjergvej ikke være mulig. Efterfølgende justeringer i projektet gør, at dette ikke bliver nødvendigt. Det vil derfor være muligt at lade udkørende trafik fra byggepladsen køre mod øst ad Ellebjergvej i hele anlægsperioden. Der bliver ikke tale om en tvangsrute, da det er vurderet, at for begge ruter er vejarealerne tilstrækkelige til lastbilers manøvrering.

Høringssvarene vedr. bløde trafikanters sikkerhed løses på forskellig vis. Ved byggepladsen ved Musikbyen – Tudsemindevej, hvor der vil være krydsende cyklister og fodgængere foreslås ind- og udkørsel til byggepladsen håndteret af en flagmand. Desuden udvides Tudsemindevej med 1 m. i anlægsfasen, ligesom parkering langs vejen, som i dag ikke er udlagt til parkering, foreslås forbudt i de perioder i anlægsfasen, hvor der er trafik til byggepladsen, for at sikre trafiksikkerheden.

Ved byggepladsen ved Enghave Kanal udlægges betonklodser mellem cykelsti og den midlertidige byggepladsvej for at sikre adskillelsen mellem de bløde trafikanter og den tunge byggeplads trafik. Den eksisterende gang- og cykelsti langs banen vil i anlægsfasen kunne benyttes som hidtil.

En eventuel forlængelse af denne sti fra Tippen, langs banen op til Båd havngade ligger uden for dette projekts område, så det vil være op til Københavns Kommune at tage yderlige tiltag hertil.

Vejarealet på Tudsemindevej er ikke udlagt til parkering, hvorfor der ikke af bygherre stilles erstatningsparkeringspladser til rådighed. Det er hensigten at etablere midlertidig parkering for beboere i HF Musikbyen på et areal syd for haveforeningen. Da arealet ligger indenfor strandbeskyttelseslinjen afventes afklaring med Kystdirektoratet om, hvorvidt der kan opnås dispensation til midlertidig parkering i området.

Bygherre har undersøgt mulighed for etablering af anden parkering i området. Der er ikke fundet andre muligheder bl.a. grundet fredninger (Valbyparken) og områdets nærhed til banen.

Forvaltningernes vurdering

Miljøkonsekvensrapporten har sandsynliggjort og redegjort for, hvordan bygherre vil sikre trafikafviklingen af den tunge trafik i anlægsfasen under hensyntagen til den eksisterende bløde trafik. Miljøkonsekvensrapporten redegør for, hvordan de midlertidige trafikoplægninger og trafiksikre/trygge løsninger for bløde trafikanter kan ske.

De konkrete trafikale løsninger bygherre har tænkt ind i projektet er koordineret med Københavns Kommunes afdeling for vejændringer.

Høringssvarene medfører ikke ændringer til kommuneplantillæg eller VVM-tilladelse.

Støj

Høringssvar

Der er 4 høringssvar der har bemærkninger til Støj tilknyttet projektet i anlægsfasen.

Kgs. Enghave Lokaludvalg bemærker, at der ikke bør være støjende arbejder aften og nat. Særligt bør det ikke være muligt at give dispensation for særligt støjende arbejde, som fx arbejde med spuns. Dette bør kun ske i dagtimer. At byggeriet ved Gåsebækrenden i anlægsfasen vil give voldsomme støjpåvirkninger for beboerne i HF Kalvebod og kolonihaverne i Musikbyen – og der bør tages hensyn til disse beboere.

Haveforeningen Kalvebod bemærker, at det fremgår af udkast til VVM-tilladelse, at miljøkonsekvensrapporten har vist, at der i anlægsfasen kan være moderate støjpåvirkninger på de nærmeste bygninger ved byggepladserne, jf. VVM-tilladelsens side 4. Det fremgår også, at naboer må tåle en støjbelastning på maksimalt 70 dB(A) i dagperioden og 40 dB(A) i aften og natteperioden, idet 45 dB(A) om natten dog kan accepteres. I forlængelse heraf henvises der i VVM-tilladelsen til, at Haveforeningen Musikbyen er en daghave, der ikke er godkendt til overnatning, hvorfor støjgrænsen på 40 dB(A) om natten ikke gælder her. Myndighedernes opmærksomhed henledes på, at HF Kalvebod tillige er beliggende ved byggepladsen "Musikbyen", og at husene i HF Kalvebod anvendes til helårsbeboelse. Støjgrænserne skal derfor overholdes ved disse helårshuse, hvilket myndighederne ikke må forbigå.

Det er Haveforening Kalvebod synspunkt, at støjgrænser på henholdsvis 70 dB(A) og 40dB(A) ikke er sundhedsmæssigt acceptabelt for HF Kalvebods medlemmer, der anvender deres boliger til helårsbeboelse.

Støjgrænserne bør derimod fastsættes i henhold til Københavns Kommunes forskrift for midlertidige bygge- og anlægsarbejder, hvis ikke endnu lavere, henset til karakteren af området som fredet og kvaliteten af nogle af boligerne i området.

Haveforeningen Kalvebod bemærker, at det derfor bør undersøges, hvordan støjniveauet kan sænkes i anlægsfasen, herunder ved brug af støjafværgende foranstaltninger. Dette kan f.eks. være yderligere støj-dæmpning på anlæg, ændring af metodevalg eller nedsættelse af arbejdstid.

Haveforeningen Kalvebod bemærker desuden, at når trafik til og fra byggepladsen skal foregå via Tudsemindevej, der grænser op til HF Kalvebods brugsgrænse, vil støjen, som HF Kalvebods medlemmer i dag oplever fra trafikken, uundgåeligt øges. Det fremgår således af miljøkonsekvensrapportens pkt. 8.3.3, at der forventes ca. 750 lastbiler og et øget antal person- og varevogne til og fra byggepladsen ved Musikbyen (og dermed HF Kalvebod) fordelt på hele perioden, hvor byggepladsen er i drift. Husene i HF Kalvebod er ofte opført i træ, ligesom ikke alle huse opfylder nutidige krav i bygningsreglementet til boliger, hvilket gør husene meget eksponerede for støjpåvirkning. HF Kalvebods medlemmer frygter, at yderligere trafikbelastning på Tudsemindevej kun vil forværre disse støjgener. HF Kalvebod er bekymret for, at trafikstøjen overstiger, hvad der er rimeligt for HF Kalvebods medlemmer. Hvis dette er tilfældet, bør der laves støj-dæmpende foranstaltninger.

Høringssvar 6 udtrykker en bekymring for, hvad dette store projekt vil betyde for dagligdagen. Det er svært at forudse, hvad støjen samt vibrationerne vil betyde i de perioder, hvor der arbejdes på højtryk på byggepladsen, især den ved Musikbyen. Tabel s. 139 viser sammenfatningen af støj i anlægsfasen, her vises at der i perioden på over et halvt år vil være støj over 70 DB i dagtimerne. Samt det samtidige byggearbejde på Musikbyen og Enghave Kanal vil som nævnt i Miljøkonsekvensrapporten s. 143, potentielt kunne medføre kumulative effekter, det vil sige et stigende støjniveau.

Høringssvar 7 udtrykker en bekymring for støjgenerne, når tunnelarbejdet påbegyndes, herunder støjende arbejde i aften- og nattetimerne. Anlæggelsen af tunnelarbejdspladsen ved Musikbyen kommer til at ligge helt tæt op ad HF Kalvebod. I forhold til dette, mener de ikke, at der er tilstrækkelig grad tages hensyn til, at de er helårsbeboede. Det vil sige, at de bor og opholder sig der hele døgnet. En del af også om dagen – pensionister, forældre med små børn, hjemmearbejdende mv. Især alle de beboere, hvis huse ligger tættest på den kommende tunnelarbejdsplads – de ud mod Tudsemindevej og alle som ligger nordøstligt placeret i haveforeningen – vil være særligt udsatte. Der bør ses på,

hvordan at støjgenerne i højere grad kan minimeres og eventuel afskærmes ind mod de mest udsatte og HF Kalvebod, samt at støjende aften- og natarbejde undgås eller reduceres mest muligt.

Bygherres kommentarer

Det kan desværre ikke lade sig gøre at gennemføre et anlægsarbejde som Valby Skybrudstunnel uden støj i omgivelserne. Støjen fra anlægsaktiviteterne på byggepladserne vil medføre gener for beboerne i de nærmeste ejendomme i byggefasen med støjende og særligt støjende arbejder.

Støjen fra byggepladserne, udover særligt støjende arbejder, overholder generelt støjgrænserne i den kommunal forskrift i forhold til anlægsarbejder. Støjgenerne begrænses ved at arbejdstiderne for de særligt støjende arbejder er begrænset til kl. 8 - 17 på hverdage. Arbejdstiden og de vejledende grænseværdier er sat i forhold til Københavns kommunes forskrift for bygge- og anlægsarbejder og er allerede skærpet i forhold til den almindelige arbejdstid, som er kl. 7 - 19 mandag til fredag og kl. 8 - 17 om lørdagen. 40 dB vil være den gældende støjgrænse for øvrige tidsrum.

Miljøkonsekvensrapportens vurdering af støjpåvirkning på boliger i HF Kalvebod er gennemført med udgangspunkt i støjgrænser for helårsbeboelse. Det betyder, at der tages samme hensyn til beboerne her som til beboere i anden helårsbeboelse.

Det bemærkes, at arbejdet på byggepladsen ved Musikbyen udelukkende vil foregå i dagtimerne (hverdage 7 - 19 og lørdag 8-17).

Der er i projektet foretaget en række valg for at reducere støjpåvirkninger herunder anvendelse af Københavnervej, hvor det er anlægsteknisk muligt eller for boring inden nedbringning af spuns. Derudover skal valg af maskiner, arbejdsmetoder og indretning af byggepladsen ske, så omgivelserne generes mindst muligt af støj og vibrationer. Der må således udelukkende anvendes støjdæmpede maskiner og værktøj. Dette indgår allerede i miljøkonsekvensrapportens vurderinger.

Ved udbud af anlægsarbejderne vil bygherre kræve, at entreprenøren skal overholde de angivne kildestyrker for de viste støjklender, der er defineret i miljøkonsekvensrapporten. Såfremt entreprenøren efter eget valg vil anvende udstyr/metoder, som giver anledning til mere støj end de angivne støjklender, må entreprenøren påregne at skulle udføre supplerende støjberegninger, der viser at kravene kan overholdes.

Bygherre vil dokumentere støjniveauet ved gennemførelse af kontinuerlige støjmålinger på nærmeste ejendomme under udførelse af støjende eller særligt støjende arbejder. Hvilke ejendomme, hvor støjen overvåges, vil blive aftalt på et senere tidspunkt, når der er valgt en entreprenør. Ved eventuel overskridelse af det tilladte støjniveau skal entreprenøren stoppe arbejdet og korrigere metode, udstyr eller støjafskærme yderligere.

Bygherre har også til hensigt at benytte el-drevent materiel i videst muligt omfang.

Hvad angår HF Kalvebods bemærkning om støjpåvirkning fra anlægs trafikken til og fra byggepladsen ved Musikbyen gøres gældende, at omfanget af tung trafik i den periode hvor selve skakten etableres, vil udgøre gennemsnitligt 3 lastbiler pr. dag. I den resterende del af anlægsperioden vil trafikbelastningen med tung trafik være mindre. Udover lastbiltrafikken vil der være en varierende mængde trafik med person- og varebiler i størrelsesordenen 10 - 20 biler pr. dag.

Bygherre vil endvidere i samarbejde med entreprenøren sikre en god information om anlægsaktiviteterne, så naboer har mulighed for at indrette sig efter situationen på forhånd. Bygherre vil ligeledes sikre, at der udpeges en kontaktperson, som naboerne til byggepladserne kan kontakte ved spørgsmål, ved eventuelle overskridelse af arbejdstid mm.

Forvaltningernes vurdering

Miljøkonsekvensrapporten har undersøgt støjpåvirkninger fra de mest støjende anlægsaktiviteter ift. omkringliggende følsom anvendelse herunder boliger, haveforeninger og skoler. Københavns Kommunes bygge- og anlægsforskrift¹ er udgangspunktet for hvad der kan forventes accepteret af støj i anlægsfasen. Som udgangspunkt kan der ifølge forskriften ikke udføres støjende anlægsarbejder aften og nat medmindre der er tale om særlige situationer, der kan dispenseres for.

Hvis der påtænkes anlægsarbejder udover forskriftens grænseværdierne, skal bygherre søges om dispensation for forskriften eller anvende mindre støjende materiel eller udstyr. Dispensation kan kun meddeles, hvis bygherre kan dokumentere, at overskridelserne vil ske på grund af sikkerhed, trafikale forhold eller byggetekniske forhold jf. forskriftens afsnit herom.

Høringssvar medfører ikke ændringer til kommuneplantillæg eller VVM-tilladelse.

---

¹ Link til Københavns Kommunes Bygge- og anlægsforskrift: https://kk.sites.itera.dk/apps/kk_pub2/index.asp?mode=detalje&id=2005

Vibrationer

Høringssvar

Der er 4 høringssvar, der har bemærkninger til Vibrationer fra projektet i anlægsfasen.

Høringssvar nr. 4 fra Haveforeningen Kalvebod bemærker, at miljøkonsekvensrapporten har vist, at der som udgangspunkt ikke er overskridelse af den vejledende grænseværdi for bygningskadelige vibrationer, jf. VVM-tilladelsens side 3. Desuagtet bør der i anlægsfasen nøje tages højde for, hvorvidt anlægsarbejderne kan medføre vibrationer og rystelser til ulempe for HF Kalvebods medlemmer. Som nævnt har arealet, som HF Kalvebod har brugsret til, tidligere været anvendt til losseplads. Jorden under HF Kalvebod er derfor særlig porøs. Den intakte jord under HF Kalvebod ligger i en dybde på cirka 4-4,5 meter. De fleste huse i HF Kalvebod er opført på løse sokkelsten. Ved opførelse af nybyggeri skal der piloteres til minimum 4 meters dybde for, at fundamentet har den tilstrækkelige styrke og stabilitet.

Det er HF Kalvebods synspunkt, at der er en nærliggende risiko for, at husene i HF Kalvebod kan lide skade som følge af vibrationer og rystelser i anlægsfasen – også selvom vejledende grænseværdier overholdes. Dertil følger "komfortvibrationer", der ligeledes kan være til stor ulempe for beboerne i HF Kalvebod, og som derfor i videst muligt omfang bør undgås. Det fremgår af folderen "Vi anlægger Valby Skybrudstunnel i dit område", at der skal iværksættes forskellige foranstaltninger, inden byggeriet går i gang, og at bygninger inden for og nær risikozonen skal kortlægges, ligesom deres tilstand skal dokumenteres. Det fremgår desuden, at der under anlægsarbejdet iværksættes en automatisk overvågning af udvalgte bygningers vibrationspåvirkning i døgndrift. Det er positivt, at der iværksættes forskellige foranstaltninger med henblik på at klarlægge omfanget af vibrationer, så eventuelle skader kan afværges, inden de indtræffer.

Det er HF Kalvebods synspunktet, at myndighederne bør dokumentere, at anlægget af tunneltracéen mv. ikke påfører HF Kalvebods medlemmer økonomisk skade. I forbindelse med afgrænsningen af miljøkonsekvensrapporten i januar 2021 fremgik det af afgrænsningsnotatet, side 24, at kortlægningen af bygninger, der potentielt udsættes for vibrationspåvirkning, foretages på grundlag af "orthofotos, oplysninger fra OIS/BBR-registeret samt gadefotos".

Det er HF Kalvebods synspunkt, at denne fremgangsmåde ikke er tilstrækkeligt til at fastslå, hvilke huse der risikerer at blive påført vibrationskader, herunder sætningsskader. Der bør derimod foretages en individuel registrering af hver enkel bygningens beskaffenhed, hvor også jordbundsforhold inddrages. Der bør ikke tages afsæt i OIS/BBR, da de

faktiske oplysninger ikke altid er noteret korrekt i databaserne. Den individuelle registrering bør foretages inden anlægsprojektets opstart, således at skader opstået i anlægsfasen kan dokumenteres. Undersøgelserne bør foretages ved inddragelse af HF Kalvebods medlemmer og ved fysiske besigtigelser af hver enkelt bygning, da bebyggelsesmateriale og fundament kan afvige fra bygning til bygning.

Der bør desuden opsættes vibrationsmålere på de huse, der potentielt kan blive påvirket i anlægsfasen, således det sikres, at gældende krav mv. overholdes. Vurdering af vibrationer bør ikke alene foretages på baggrund af målinger fra tilsvarende anlægsarbejder. Vurderingen bør derimod tage afsæt netop i de karakteristika, der kendetegner projektområdet. Særligt det porøse fundament under HF Kalvebod, der skyldes områdets tidligere anvendelse som losseplads, bekræfter, at konkrete vibrationsmålinger er nødvendige i anlægsfasen. Myndighederne opfordres til at oplyse, hvilke foranstaltninger der tiltænkes gennemført inden for HF Kalvebods område.

Hørings svar 8 bemærker, at der før anlægsfasen skal laves en undersøgelse og vurdering af risiko for skader ved etableringen af skybrudstunnelen af alle huse i Kalvebod. Der bør laves en individuel registrering af alle huse i Kalvebod. Under anlægsfasen bør der opsættes vibrationsmåler på alle huse, samt løbende vurdering af risiko for sætningsskader samt vibrationsgener for beboerne. Efter anlægsfasen bør alle huse i Kalvebod gennemgås for sætningsskader lige efter anlægsfasen samt 1, 2, 5 og 10 år efter anlægsfasen.

Hørings svar 6 ønsker, at der ved udsatte huse i Kalvebod opsættes støjmålere, vibrationsmålere og at udsatte huse gennemfotograferes både inde og ude inden projektstart. At det indskærpes, at der på byggepladserne og ved kørsel etableres støjdæmpende foranstaltninger samt der arbejdes med mest muligt vibrationsdæmpende materiel.

Bygherres kommentarer

Anlægsarbejdet forårsager vibrationer, dette kan desværre ikke undgås. Da tunnelen bores 17-20 m nede i kalken i undergrunden, forventes det ikke, at der genereres bygningskadelige vibrationer eller sætninger. Der forventes derfor ikke sætninger ifm. med etablering af selve tunnelen.

Vibrationspåvirkninger fra etableringen af skakte kan til en vis grad afbødes, fortrinsvis ved at vælge hensigtsmæssige arbejdsmetoder, men vibrationspåvirkninger kan ikke undgås. I miljøkonsekvensrapporten er beskrevet tiltag, der kan implementeres for at reducere vibrationspåvirkninger, herunder hensigtsmæssigt valg og tilrettelæggelse af arbejdsprocesser og -metoder, herunder materiel.

Nedbringning af spuns påfører den omkringliggende jord vibrationspåvirkninger, som udbreder sig til omgivelserne. Spunsning kan, alt afhængig af spunsdimensioner, nedbringningsmetode, jordbundsforhold, afstande til nabokonstruktioner samt konstruktionstyper og -tilstande, være kritisk i forhold til risiko for bygningskader. Vibrationer reduceres ved hensigtsmæssigt valg af arbejdsmetode og tilrettelæggelse af arbejdsprocesser.

Forud for påbegyndelse af anlægsarbejdet foretager bygherre en fotoregistrering af alle relevante bygninger indvendigt og udvendigt.

Ved overskridelse af vibrationskravene modtager entreprenøren automatisk en alarm, hvorefter anlægsarbejdet skal stoppes og bygherre kontaktes. Såfremt vibrationsmålingerne viser, at stillede krav ikke er opfyldt, skal entreprenøren iværksætte nødvendige foranstaltninger til imødegåelse heraf.

Der iværksettes en kommunikationsindsats for at informere naboer om aktiviteterens formål, påvirkning, periode og varighed

I forbindelse med miljøvurderingen er det vurderet som mest hensigtsmæssigt at foretage vurderinger af vibrationer på baggrund af erfaringstal indhentet ved en række allerede gennemførte anlægsprojekter af lignende karakter i Københavnsområdet, fremfor at gennemføre beregninger af vibrationspåvirkningerne. Det vurderes, at der ikke opnås en mere præcis vurdering af omfanget af vibrationspåvirkninger på bygninger ved at foretage beregninger, da udbredelsen af vibrationer i høj grad afhænger af kendskab til de detaljerede geologiske forhold. Og selvom der foreligger en geologisk model, vil beregninger af vibrationerne være behæftet med usikkerhed. I forbindelse med vurderingen af de bygningskadelige vibrationer er anvendt en grænseværdi gældende for bygninger, der vurderes som særligt vibrationsfølsomme (laveste grænseværdi).

Bemærkninger fra HF Kalvebod om at alle huse skal overvåges/ registreres forventes ikke at kunne imødekommes.

Forvaltningernes vurdering

Miljøkonsekvensrapporten har redegjort for og sandsynliggjort, at anlægsarbejderne kan gennemføres med anlægsmetoder der sikrer, at der ikke sker bygningskadelige vibrationspåvirkninger til omgivelserne. Bygherre har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for, hvordan bygherre vil gennemføre registrering af bygninger omkring byggepladserne før, under og efter anlægsfasen. Københavns Kommune vur-

derer, at bygherres fremgangsmåde og metode til registrering af relevante bygninger er passende redegjort for i miljøkonsekvensrapporten. VVM-tilladelsen indeholder endvidere vilkår herom.

Hørings svar giver ikke anledning til ændringer af kommuneplantillæg eller VVM-tilladelse.

Lugt- støv, lys og luftemissioner

Hørings svar

Der er 2 høringssvar, der har bemærkninger til Lugt, støv, lys og luftemissioner fra projektet i anlæg- og driftsfasen.

Høringssvar 4 fra Haveforeningen Kalvebod bemærker, at det i udkast til VVM-tilladelse fremgår, at projektet ikke vil give anledning til væsentlige luftpåvirkninger, jf. VVM-tilladelsens side 3. Derimod må påvirkningerne anses som "mindre eller ubetydelige", jf. VVM tilladelsens side 7. Projektet indebærer imidlertid, at der skal opføres en skakt få meter fra HF Kalvebods brugsgrænse, således at vand fra Gåsebækkloakken kan opsamles og føres ned i skybrudstunnelen. HF Kalvebods medlemmer frygter, at der kan ske afdampning af kloakvand i forbindelse med, at kloakvandet skal føres ned i skybrudstunnelen. Myndighederne bør sikre, at der ikke opstår risici for sundhedsfare ved afdampning af kloakvand eller lugtgener i det hele taget. Myndighederne bør ligeledes sikre, at forsyningen til HF Kalvebod kan opretholdes i forbindelse med projektet, herunder både kloakeringsforhold og vandforsyning mv. Myndighederne opfordres til at bekræfte dette.

Høringssvar 4 fra Haveforening Kalvebod bemærker desuden, at støjende og støvende bygge- og anlægsarbejder skal foregå i hverdage mellem kl. 07:00 og 19:00 og lørdage mellem kl. 08:00 og 17:00, jf. VVM-tilladelsens side 4, kan det ikke undgås, at bygge- og anlægsarbejder på byggepladsen foregår i de mørke timer af døgnet.

HF Kalvebod stiller sig derfor uforstående over for, at projektet ikke kan påføre lysgener for HF Kalvebods medlemmer, hvis boliger, der anvendes til helårsbeboelse, er beliggende ganske tæt på byggepladsen. Byggelys i anlægsperioden kan derfor opleves som en markant ændring af det bestående lysniveau. Det kan ikke uden videre afvises, at belysning af byggepladsen, adgangsveje mv. ikke kan medføre væsentlige miljøpåvirkninger. HF Kalvebod finder derfor, at det bør undersøges, hvordan lyspåvirkninger kan minimeres. Myndighederne opfordres til at opsætte lysmålere i anlægsperioden, således at det sikres, at lyspåvirkningen ikke overstiger, hvad der er rimeligt for HF Kalvebods medlemmer.

Bygherres kommentarer

Skulle tunnelen mod forventning give lugtgener af betydning, kan disse reduceres fx ved at sætte bio- eller kulfilter på ventilationsrør og/eller der kan etableres et udsugningsanlæg fx i forbindelse med teknikbygningen ved Enghave Kanal. Der er ikke risiko for sundhedsskade forbundet hermed. Tunnelen er forberedt til dette.

Anlæggelse af Valby Skybrudstunnel vil ikke påvirke af HF Kalvebods kloakeringsforhold og vandforsyning, hverken i anlægs- eller driftsfase.

Bygherre vil ved indretning af byggeplads forsøge at minimere lyspåvirkningen på omgivelserne. Skulle der opstå gener ved nærmeste bebyggelser vil bygherre indgå i dialog med de berørte beboere, som et led i den løbende dialog, der er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten og ovenfor i afsnittet om støj.

Forvaltningernes vurdering

Miljøkonsekvensrapporten har redegjort for at projektets påvirkning ift. lugt, og luftemissioner. Af miljøkonsekvensrapporten fremgår det, at projektet i driftsfasen ikke vil give anledning til lugtpåvirkninger af betydning fra spildevand.

I tilfælde, hvor den faktiske grad af påvirkning skulle afvige fra bygherres redegørelse i miljøkonsekvensrapport, vil Københavns Kommune have en tilsynspligt og følge op på, hvordan en fx. uforudset lugtgene i driftsfasen kan afværges og håndteres af bygherre.

Det er Københavns Kommunes vurdering, at de midlertidige lyspåvirkninger i anlægsfasen ikke er af en grad, der har karakter af væsentlig påvirkning til omgivelserne, og at der derfor ikke kan stilles vilkår om lysmålere eller krav om nedbringelse af den midlertidige lyspåvirkning i øvrigt. Københavns Kommune vil dog generelt opfordre bygherre til at nedbringe potentielle gener til omgivelserne mest muligt.

Høringssvar giver ikke anledning til ændringer af kommuneplantillæg eller VVM-tilladelse.

Friluftsliv og rekreative interesser

Høringssvar

Der er ét høringssvar med bemærkninger til Friluftsliv og rekreative interesser i tilknytning til projektet.

Kgs. Enghave Lokaludvalg bemærker, at det vil være ønskeligt med toiletfaciliteter, som kan bruges af skoler og institutioner, der bruger Naturskolen, som ligger lige ved siden af og drives af Københavns Kommune.

Bygherres kommentarer

Dette ligger udenfor projektets formål, og bygherre har derfor ingen yderligere kommentarer.

Forvaltningernes vurdering

Ønsket er videregivet til Københavns Kommunes driftsafdeling.

Befolkning og menneskers sundhed

Høringssvar

Der henvises til afsnit om Støj, vibrationer, trafik og Lugt- støv, lys og luftemissioner.

Bygherres kommentarer

Ikke relevant.

Forvaltningernes vurdering

Der henvises til afsnit om støj, vibrationer, trafik og Lugt- støv, lys og luftemissioner.

Overfladevand og vandkvalitet

Høringssvar

Der er et høringssvar med bemærkninger til Overfladevand og vandkvalitet.

Valby Lokaludvalg støtter realiseringen af Valby Skybrudstunnel og ser den gerne realiseret hurtigst muligt, ikke mindst fordi den yder et væsentligt bidrag til at sikre vandkvaliteten ved badestranden i Valbyparken.

Bygherres kommentarer

Ikke relevant.

Forvaltningernes vurdering

Projektet vil betyde at vandkvaliteten vil blive forbedret pga. Valby skybrudstunnel vil reducere antallet af eksisterende overløb i vandområdet

i tilknytning til Valby Strand. Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer af kommuneplantillæg, VVM-tilladelse eller udledningstilladelse.

Kulturarv

Høringssvar

Der er ét høringssvar med bemærkninger til Kulturarv.

Hvis der ved jordarbejder i forbindelse med anlægsarbejder påtræffes arkæologiske levn, skal Københavns Museum kontaktes omgående. På baggrund af fundene vil museet vurdere, om levnene er af en sådan karakter, at de skal registreres inden bortgravningen. I fald fundene vurderes af væsentlig karakter, vil jordarbejdet blive standset midlertidigt (jf. museumslovens § 26).

Bygherres kommentarer

Dette tages til efterretning, og bygherre vil sikre, at der er løbende dialog med Københavns Museum.

Forvaltningernes vurdering

Museets høringssvar er videresendt til bygherre. Høringssvar giver ikke anledning til ændringer af kommuneplantillæg eller VVM-tilladelse.

Landskabelig påvirkning

Høringssvar

Der er ét høringssvar med bemærkninger til Landskabelig påvirkning. Kgs. Enghave Lokaludvalg bemærker, at der i kommuneplantillægget bør stilles følgende krav til den bygning, der placeres på Sydhavnstippen: Bygningen skal indpasses mest muligt i terrænet, så den ikke rager op i området (fx max. 1,5 meter) og så den skæmmer området mindst muligt og ikke forstyrrer udsynet. Bygningens materialevalg skal passe til området, fx med træbeklædning og græstag.

Bygherres kommentarer

Der arbejdes på at reducere bygningens størrelse fra ca. 90 m² til ca 30 m², og fra ca. 4 m i højden til ca. 3 m, hvilket vurderes som minimum ift. bygningens funktion. Der bliver set på løsninger for indpasning i landskabet, herunder begrønning i overensstemmelse med områdets naturpræg.

Forvaltningernes vurdering

Kommuneplanen indeholder de overordnede rammer for kommunens udvikling. Det er ikke en forudsætning for placering af en mindre teknisk bygning, at det er muligt i den konkrete kommuneplanramme. Her

er det dog valgt, at muligheden for en mindre teknikbygning på maks. 100 m² fremgår direkte af kommuneplanrammen.

Krav om at teknikbygningen skal indpasses mest muligt i terrænet og krav til materialevalget stilles ved myndighedsgodkendelsen af det konkrete projekt. Der henvises til bygherres bemærkninger om, at omfanget og højden på teknikbygningen forsøges reduceret mest muligt, og at der bliver set på løsninger for indpasning i området, fx begrønning.

Høringssvar giver ikke anledning til ændringer af kommuneplantillæg eller VVM-tilladelse.

Jordforurening

Høringssvar

Der er ét høringssvar med bemærkninger til Jordforurening.

Haveforening Kalvebod bemærker, at det bør undersøges, hvordan jordforureningen i området skal behandles. Som nævnt flere gange har arealet, som HF Kalvebod har brugsret til, tidligere været anvendt til losseplads. Dette gælder også arealet under Valbyparken. Området er derfor også kortlagt på vidensniveau 2 (V2), hvorved der foreligger dokumentation for, at området er forurenede.

Myndighederne opfordres til at foretage tekniske undersøgelser samt jordprøver af den jord, der opgraves, således at det kan fastslås, hvad jorden indeholder og dermed hvor forurenede jorden er. Derudover skal det undersøges, hvordan håndteringen af den forurenede jord kan gennemføres sundhedsmæssigt forsvarligt for de omboende, herunder HF Kalvebods medlemmer. Det kan ikke accepteres, hvis den forurenede jord f.eks. om sommeren, når det er tørt, kan bevirke støvforurening, der er giftigt eller udgør en sundhedsmæssig fare. HF Kalvebod opfordrer til at overdække lastbilerne ved kørsel med opgravet jord, at foretage løbende rengøring af veje og køretøjer, samt at sørge for løbende vanding i anlægsfasen for at begrænse, at støv og skidt fra den forurenede jord fordeles rundt i Kalvebod og Valbyparken.

Hvis det ikke kan afvises, at der kan forekomme afdampning fra den forurenede jord eller støvpåvirkning, bør afværgeforanstaltninger for at forhindre dette klarlægges. Myndighederne bør også overveje, hvordan den opgravede forurenede jord behandles, hvilket forudsætter jordprøver mv., således at det sikres, at eventuel jorddeponering foretages efter gældende forskrifter.

Endelig bør myndighederne overveje, om den forurenede jord skal bortskaffes og erstattes af ren jord i stedet for at blive genindbygget. Midlertidig oplagring på pladsen skal ske i lukkede containere.

Bygherres kommentarer

Jordens forureningsgrad er undersøgt og resultatet fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Det er på den baggrund vurderet, at der ikke vil være påvirkning af omgivelserne som følge af håndtering af forurenede jord.

Forud for etablering af skaktene vil der blive gennemført analyser af den jord, som aktuelt skal opgraves for at få en konkret viden om de aktuelle forureningsforhold og for at kunne sikre miljø- og arbejdsmiljømæssig forsvarlig håndtering og bortskaffelse af jorden. På baggrund af denne forklassificering udarbejdes en jordhåndteringsplan, som skal godkendes af kommunen før opgravning og bortkørsel af jorden. Bygherres leverandøraftaler med jordmodtagere medfører, at jorden herefter disponeres miljømæssigt korrekt. Ved håndtering af jorden sikres det, at eventuel forurenede jord ikke spredes via jordstøv eller spild.

Entreprenøren og dennes vognmand skal følge de normale procedurer for håndtering af forurenede jord som bl.a. omfatter at sikre mod spredning af forurenede jord ved håndtering og transport, herunder undgå støvgener, fjernelse af alt oplagt overskudsjord, etablering af oplagspladser uden risiko for spredning til miljøet, samt undgå jordspild på veje ved både udkørsel fra byggeplads og fra lastbillad ved kørsel til jordmodtager.

Forvaltningernes vurdering

Bygherre skal i forbindelse med bygge- og anlægsarbejdet følge lovgivningen inden for jord- og grundvandsområdet. Dette betyder, at bygherre inden jord opgraves og bortskaffe skal følge de gældende regler i forhold til anmeldelse, prøvetagning og bortskaffelse – her skal jordflytningsbekendtgørelsen følges.

Myndighedernes opgave er at sikre, at projektet er tilstrækkeligt belyst ved prøvetagning, beskrivelse mv. forud for sagsbehandling. Myndigheden foretager ikke tekniske undersøgelser, men godkender bygherres oplæg til miljøundersøgelser i forbindelse med ansøgninger inden for lovgivningen på jord- og grundvandsområdet.

Hvis jord ønskes genindbygget eller mellemoplagret inden for projektområdet, skal der søges en tilladelse til dette efter miljøbeskyttelsesloven §19. I forbindelse med ansøgningen skal forureningsgraden af jorden være tilstrækkeligt belyst, herunder typen af forureningsstoffer etc. Vilkår til jordhåndtering vil fremgå af tilladelsen. Skulle der eksempelvis konstateres kraftigt forurenede jord indenfor projektområdet, kan vilkår f.eks. være at jorden skal mellemoplagres på fast underlag/overdækket lukket container afhængigt af jordens forureningsgrad.

Det er ikke tilladt at støve eller tabe jord på vejearealer. Her er det transportørens ansvar at overdække/støvvande jordtransporter, så dette hindres.

Offentligt tilgængelige arealer indenfor projektområdet, der ikke befæstes, skal efterfølgende bestå af rene materialer jf. jordforureningslovens §72b, hvilket ofte betyder at den øverste halve meter jord skal være ren.

Høringssvar medfører ikke ændringer til kommuneplantillæg eller VVM-tilladelse.

Flora og fauna, Natura 2000

Høringssvar

Der er 2 høringssvar, der omhandler Flora og Fauna samt Natura 2000.

Høringssvar 5 fra Kgs. Enghave Lokaludvalg bemærker, at byggeriet ved Enghave Kanal påvirker naturområdet Tippen, som er det væsentligste rekreative naturområde i Sydhavnen og. Byggepladsen ligger, hvor der er isfugle helt inderst i Enghave Kanal. Grønbroget tudse lever også i området, og både den og Isfuglen er rødlistede arter. Man bør tage hensyn til dyrelivet og ynglesæson ved byggeri. Alene prøveboringerne har skræmt de isfugle væk, som i vintersæsonen boede i Enghave Kanal tæt ved byggepladsen (observationer fra DOFbasen - af Dansk Ornitologisk Forening). Isfuglen er sårbar og der er kun få isfugle på Sjælland.

Høringssvar 8 bemærker, at der under anlægsfasen løbende bør foretages vurderinger og målinger af byggepladsernes, trafikens og tunnelboringens betydning for natur og dyreliv på Tippen og i Valbyparken, samt for offentlighedens adgang til disse naturområder. Dette bør vurderes af uvildige eksperter. At der efter anlægsfasen bør foretages uvildige vurderinger og målinger af de faktiske konsekvenserne af projektet for natur og dyreliv på Tippen og i Valbyparken. Foruden uvildige målinger af vandkvaliteten ud fra den anlagte strand i Valbyparken i en årække. Det skal ske med henblik på genoprettelse af natur, dyreliv på Tippen og i Valbyparken, samt vandkvaliteten i Kalveboderne.

Bygherres kommentarer

Bygherre har ingen yderligere bemærkninger.

Forvaltningernes vurdering

Det er med miljøkonsekvensrapporten undersøgt, om der er grønbroget tudse og andre relevante bilag 4 arter indenfor projektområdet, der

kunne blive påvirket af projektet. Dette var ikke tilfældet. Miljøkonsekvensrapporten redegør for, at projektet indeholder tiltag der skal sikre, at isfuglen ikke forstyrres i yngleperioden.

Københavns Kommunes vil gøre opmærksom på, at naturundersøgelserne i miljøkonsekvensrapporten er udført af eksperter efter godkendte og egnede metoder. Det er efter Københavns Kommunes vurdering ikke proportionelt at stille krav om supplerende naturundersøgelser udført af uvildige eksperter under og efter anlægsfasen.

Høringssvar medfører ikke ændringer af kommuneplantillæg eller udkast til VVM-tilladelse.

Nationale naturbeskyttelsesinteresser

Høringssvar

Der er ét høringssvar, der omhandler Nationale naturbeskyttelsesinteresser.

Miljøstyrelsen har fundet det svært at gennemskue, hvilke dele af projektet Valby skybrudstunnel, der er inkluderet i nærværende kommuneplantillæg. Specifikt drejer det sig om, hvorvidt teknikerbygningen Enghave Kanal er inkluderet i tillægget. Placeringen af teknikerbygningen overlapper med en udpegning til økologisk forbindelse under Grønt Danmarkskort, og der skal derfor redegøres for, hvorvidt kommunen overholder retningslinjerne for denne udpegning.

Bygherres kommentarer

Ikke relevant

Forvaltningernes vurdering

I forbindelse med vedtagelsen af kommuneplantillægget foreslås det at tilføje følgende afsnit til kommuneplantillæggets redegørelsesdel:

“En del af O1*-rammen, hvor teknikbygningen kan opføres, er i Kommuneplan 2019 udpeget som økologisk forbindelse (Grønt Danmarkskort). Da der er tale om en mindre teknikbygning uden fast tilknyttede medarbejdere i randen af et stort areal udpeget som økologisk forbindelse, vurderes det, at teknikbygningen ikke vil have betydning for den biologiske værdi eller sammenhængen med andre udpegninger i Grønt Danmarkskort.”

Forvaltningerne har haft dialog med Miljøstyrelsen om teksttilføjelsen til redegørelsesdelen.

Andet

Hørings svar

Der er 3 høringssvar, der har andre bemærkninger.

Høringssvar 4 fra Haveforening Kalvebod opfordrer Københavns Kommune og HOFOR til 1) til, at inddrage HF Kalvebod i dialogen om projekteringen af skybrudstunnelen for så vidt angår de forhold, der har betydning for HF Kalvebods medlemmer, 2) undervejs i anlægsfasen at have en løbende dialog og en tæt kommunikation med foreningens medlemmer, da dette anlægsarbejde ikke kan undgå at gribe kraftigt ind i beboernes levevilkår i en årrække og 3) efter endt anlægsarbejde at kunne have en efterfølgende opfølgning på eventuelt opståede problemer. HF Kalvebod er indforstået med, at projektet skal realiseres, men de er bekymrede for generne, der vil opstå i forbindelse hermed.

Høringssvar 6 bemærker, at det pga. støj, støv etc. måske vil være umuligt at opholde sig i nr. 1 i denne periode/disse perioder, og at vedkommende derfor vil kunne have behov for en alternativ bolig/erstatningsbolig især i de meget intensive anlægs- og arbejdsfaser.

Det er af stor betydning, som understreget i HF Kalvebods høringssvar, at have en tæt dialog, både så de ved i god tid, hvornår perioderne med højt aktivitetsniveau vil foregå, samt hvis projektet støder på uforudsete problemstillinger så arbejdsperioden forlænges etc.

Flere høringssvar bemærker, at det er vigtigt, at beboere har en fast kontaktperson, som de hurtigt kan få fat i, hvis der kommer uforudsete problemer eller gener, som vi har brug for at drøfte eller kunne have brug for at der bliver skredet ind overfor.

Kgs. Enghave Lokaludvalg bemærker, at de fortsat opfordrer til at de mange byggeplaner for området ved Tippen koordineres – herunder skybrudsplanprojektet ved Karens Minde og planer for en eventuel udvidelse af jernbanen.

Bygherres kommentarer

Bygherre vil i samarbejde med entreprenøren sikre en god information om anlægsaktiviteterne, så naboer har mulighed for at indrette sig efter situationen på forhånd. Bygherre vil ligeledes sikre, at der udpeges en kontaktperson, som naboerne til byggepladserne kan kontakte ved spørgsmål, ved eventuelle overskridelse af arbejdstid mm.

Eventuelt opståede skader som følge af projektets gennemførelse håndteres i henhold til gældende lovgivning.

Hvad angår spørgsmål om mulighed for, at bygherre stiller en erstatningsbolig til rådighed for enkelte beboere i HF Kalvebod, så er dette ikke en mulighed, idet påvirkningerne holder sig indenfor gældende regler.

Projektet er koordineret med kendte konkrete byggeplaner herunder Karens Minde og en eventuel udvidelse af banen.

Forvaltningernes vurdering

Forvaltningerne bemærker at bygherre i miljøkonsekvensrapporten og i denne hvidbog har forpligtet sig til at give rettidig information om anlægsaktiviteterne til naboer omkring byggepladserne og udpege en kontaktperson.

Høringssvar medfører ikke ændringer af kommuneplantillæg eller udkast til VVM-tilladelse.

Kapitel 4. Sammenfattende vurdering

Det er forvaltningernes vurdering, at miljøkonsekvensrapporten i tilstrækkelig grad har redegjort for og sandsynliggjort, at projektet kan etableres og drives uden væsentlig negativ miljøpåvirkning.

Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer af VVM-tilladelse, men giver anledning til ændringer i kommuneplantillægget i form af uddybet redegørelsesdel vedr. at området er udpeget som økologiske forbindelse.

På baggrund af den gennemførte VVM-proces er det forvaltningernes vurdering, at der kan meddeles VVM-tilladelse til etablering og drift af Valby Skybrudstunnel. Denne konklusion vil derfor blive indstillet til Teknik- og Miljøudvalget, der skal beslutte om VVM-tilladelse skal meddeles bygherre samt til Økonomiudvalget, der skal beslutte om kommuneplantillægget kan vedtages endeligt.